

At Conradsmünde i dag er et af Danmarks bedst kendte glasværker
 er vel et paradoks. Værket eksisterede kun i lidt over 20 år, fra
 1834 til 1857, og fremstillede hverdagsglas i den billige ende. Men
 i dag er de dydbla glas fra Conradsmünde eftertragtede antikviteter.
 Desværre er der ikke bevaret bygninger fra glasværkstitiden.

**Nørlund Skov er den fælles betegnelse for den
 vestligste del af Rold Skov. Egentlig er det tre
 tilsammen dækker ca. en femtedel af Rold Skovs
 8000 hektar.**
**Skovene ejes af Nørlundfonden, en selvjænde
 institution, der blev stiftet i 1940 af Georg Alexis
 Horneman, den daværende ejer af godsjerne Nør-
 lund og Torstedlund.**

Sammen med Willemstrup Slot er Nørlund Slot de bygningssæssige
 juveler i Rold Skov. Det nuværende slot er bygget 1581-1597 af
 Ludvig Munk, der var gift med Ellen Marsvin. Datteren Kirsten Munk
 blev gennem sit ægteskab til venstre hånd med Christian IV lige
 så berømt som forældrene.
 Nørlunds historie starter dog mindst to hundrede år tidligere.
 Det var en af røverborgerne, som dronning Margrethe I i 1396 gav
 ordre til at nedrive for at skabe ordnede forhold i landet. Senere
 blev opført en ny gård, som i 1534 under Grevens Fejde blev brændt
 ned af Skipper Klements bondehær.
 Nørlunds moderne storhedstid begyndte, da krigsråd Rasmus Con-
 radsen i 1830 købte Nørlund og Torstedlund og skabte et lille
 industrisamfund med teglværk, kalkværk og glasværk.
 I dag anvendes slottet af fondsbestyrelsen og til repræsentative
 formål. Restaurant Nørlund har til huse i bygninger ved siden af
 slottet og anvender også ind imellem den imponerende riddersal.

Skovene
 Nørlunds skove er produktionskove, først og fremmest med nåle-
 træer. Men et kig på kortet afslører, at der er mange små og store
 områder med løvskov og blandet skov.
 Går man en tur vil man da også opleve, at skovene er meget varierede og meget
 spændende. I disse år er der ekstra mange
 nyplantninger. Også Nørlund blev hårdt
 ramt af orkanen i januar 2005. Især gik
 det ud over rødgranen.
 Selv om skovene langt fra kan dække sav-
 værkets behov, laves der meget tømmer,
 først og fremmest rødgran, som vokser
 specielt godt i den sandede jord. Også be-
 voksninger af Nobilis til pyntegrønt fylder
 godt og danner deres helt eget skovbillede,
 specielt når de i vintermånederne står
 ranglode og nykippede.

Nørlund Savværk
 Brande og savværker hører uløseligt sammen. Således også med
 Nørlund Savværk, der blev opført i 1878, efter at savværket på
 Torstedlund brændte. Det lå da lige for at flytte til Conradsmünde,
 hvor nogle af bygningerne kunne anvendes. Allerede i 1907 brændte
 savværket, men blev genopført og udviklede sig de næste hundrede
 år til en stor industrivirksomhed.
 Endnu en brand, i april 2005, var lige ved at blive enden på Nør-
 lund Savværk, men i dag står Danmarks mest moderne savværk
 på grunden. Nørlunds egne skove kan langt fra møtte værket
 på grund. Nørlunds egne skove kan langt fra møtte værket
 forslugne save, så der købes også træ udefra. På Nørlund produceres
 standardtømmer til byggebranchen, mens specialtræ savs på
 fondens andet savværk i Vislum. Rold Skov er i dag centrum for
 savværksdriften i Danmark. Udover Nørlund-Vislum er det Rold
 Skov Savværk i Arden. De to er landets største.
 Omkring 1900 var der en stor produktion af træskobundne på Nør-
 lund Savværk. I dag er det Nørlund Hegn, som udgør sideproduk-
 tionen.

- Der er adgang i skovene fra kl. 06.00 til solnedgang
- Færdsel er kun tilladt på veje og befæstede stier.
- Hund skal føres i snor
- Brug af åben ild er ikke tilladt
- I tilfælde af jagt skal skiltning herom respekteres
- Affald må naturligvis ikke smides i naturen

Publikums Færdsel
 Nørlund skovene er privatejede og her gælder Natur-
 beskyttelseslovens almindelige regler for færdsel i
 naturen:
 • Der er adgang i skovene fra kl. 06.00 til solnedgang
 • Færdsel er kun tilladt på veje og befæstede stier.
 • Hund skal føres i snor
 • Brug af åben ild er ikke tilladt
 • I tilfælde af jagt skal skiltning herom respekteres
 • Affald må naturligvis ikke smides i naturen

Selv om de mægtige graner er en impo-
 nerende kulisse, er det ofte de lysere
 løvskove, der tiltrekker skovgæster.
 På Nørlund findes udover bøg også del
 nyere eggebevoksninger.
 I Ersted Skov, i den nordøstligste del
 af Nørlund skovene finder man på skrå-
 ningerne ned mod Lindenberg Å noget
 af det tætteste, vi kommer på urskov i
 Danmark. Ingen veje fører ned i ådalen
 på grund af det kuperede og fugtige
 terræn og fordi Rold Skovs kronvildt
 skal have et fristed her i ådalen uden
 at blive generet af mennesker.

Helt op i 1950erne stod heste for at slæbe stammerne ud af bevoks-
 ningerne og hjem til savværket. Mange heste og arbejdere havde
 deres hjem på Nørlund, og endnu findes nogle af de gamle stalde og
 boliger på savværket. I dag er skovbrugets mekaniseret med kun få an-
 sætte.

Ture i Nørlund skovene
 Der er ingen afmærkede ture i skovene, men der findes alligevel
 nogle klassiske ture, som er lette at følge med kortet i hånden.

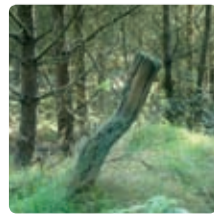
Torstedlunds iskælder og Torstedlundvej
 En god begyndelse eller afslutning på en travetur. På cykel eller i
 bil fra Aarestrup standser man lige før alléen ind til Torstedlund.
 Her viser et skilt vej til Iskælderen. Den blev i 1800-tallet brugt
 til at opbevare isblokke, som om vinteren blev savet ud af isen
 i Torstedlunds dam. Fra stien kan man skimte Torstedlunds
 bygninger, men der er ikke adgang til gården.
 Fra Torstedlund kører man mod Nørlund ad Torstedlundvej gennem
 en tunnel af gamle bøge. Sikkert en af Danmarks smukkeste veje.
 Langs vejen og på Torstedlunds marker ses ofte kronvildt, men
 bliv i bilen eller stå stille. Dyrene er sky og skræmmes nemt.
 Langs vejen ses gamle skovdiger, som skulle holde kvæg ude
 af skoven – de er meget velbevarede i Torstedlund og Ersted
 skove.

Flyverstenen (11)
 Ved indkørslen til Nørlund Savværk
 viser et skilt vej til Flyverstenen, et min-
 desmærke over et britisk bombefly,
 der styrtede ned her i april 1945. Alle
 ombord omkom.
 En nem, lille rundtur, mest gennem
 granskov, men også med fine partier
 af gammel bøg.

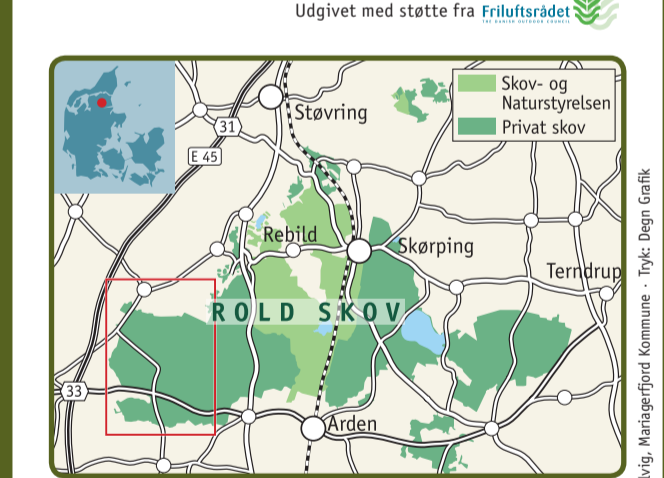
Skovarmen og manepælen
 Vest for Tradsvejen ligger Skovarmen,
 som mest er granskov og pyntegrønt.
 Men også på denne lette tur overraskes
 man flere gange af smukke bøgepar-
 tier. Lidt syd for turens startsted står
 Nørlunds manepæl i grøftkanten.
 Ifølge gamle sagn er den spiddet gen-
 nem en heks. Pælen bliver ind imellem
 fornyet, for historien vil vide, at heksen
 ellers vil stige op af sin grav.

Hornemans gravsted og Vintønden
 Fra P-pladsen på nordsiden af Roldvej
 går rundturen gennem noget af det
 smukkeste i Nørlund skovene. Efter få

hundrede meter dukker Hornemans grav op, hvor Nørlunds sidste,
 private ejer ligger begravet med sin hest og sine to hunde. Turen
 går helt ud i den vestligste del af skoven, hvor man på hjemvejen
 passerer vandløbet med det mærkelige navn Vintønden. En smuk,
 men lidt udfordrende tur.

Denne folder er udgivet af Rold Skov Natur- og Kulturcenter
 i samarbejde med Nørlundfonden.
 Find flere kort, foldere, tip til ture og meget mere om Rold
 Skov området på www.roldskov.info
 Flere oplysninger om Nørlund på www.noerlund.dk og
www.restaurant-noerlund.dk

- Andre foldere om Rold Skov:**
 "Rold Skov" (Skov- og Naturstyrelsens folder nr. 114)
 "Rebild Bakker" (Skov- og Naturstyrelsens folder nr. 24)
 "Madum Sø, Langmosen og Store Blåkilde"
 "På mountainbike i Rold Skov"
 "Bælumruten – regional cykelrute nr 27"
 "Skivumruten – regional cykelrute nr 28"
 "Hærvejsruten – national cykelrute nr 3" (kort 1)
 "Kulturhistoriens Rold Skov" (udkommer 2008)
 "Kilder i Rold Skov" (udkommer 2008)
 "Kalken i Rold Skov" (udkommer 2008)

ROLD SKOV
 NATUR- OG KULTURCENTER
 Rold Skov Natur og Kulturcenter
 Østergade 21 · 9510 Arden
 Telefon 23 33 50 88 · www.roldskov.info

Nørlundfonden
www.noerlund.dk

Nørlund og Torstedlund Skove

Grafisk tilrettelæggelse: www.gilindvad.dk · Foto: Kjeld Thomsen (forstude) og Uffe Westerberg · Kort: Kaj Bolvig, Magerfjord Kommune · Tryk: Degn Grafik

